

Вікторія Анічкіна,

студентка 2 курсу

факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Г.М.Мицик**, асистент (БДПУ)

**ПРО КОРЕКЦІЙНИЙ ВПЛИВ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР
ТА ПРИЙОМІВ НА РОЗВИТОК ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ
МОВЛЕННЯ**

Актуальність. Важливою умовою гармонійного розвитку дитини дошкільного віку з вадами мовлення – є її включення в різні види діяльності, в тому числі і в ігрову. Особливе місце відводиться дидактичним іграм та прийомам. Систематичне застосування і цілеспрямоване впровадження яких, дозволяє розвинути фонематичні процеси, мислення, увагу та пам'ять, дрібну моторику, активізувати у дітей розумову активність, збільшити словниковий запас, сформувати вміння правильно побудови зв'язного висловлювання та розповіді.

Ступінь досліджуваності проблеми. Дидактичну гру як засіб виховання та навчання дітей дошкільного віку досліджували Л. Артемова, Є. Тихеева, О. Сорокіна, О. Усова, О. Янківська, А. Бондаренко. Особливої уваги заслуговувало питання щодо використання дидактичних ігор та прийомів в системі корекційно-розвиткової роботи з дітьми, які мають мовленнєві порушення. Серед них слід виокремити вчених, які спрямовували свою наукову роботу на вивчення взаємозв'язку процесу навчання та гри, визначення структури ігрового процесу, основних форм і методів керівництва дидактичними іграми дітей, зокрема і логопатів (В. Аванесов, Ф. Блехер, З. Богуславська, А. Бондаренко, Л. Венгер, Е. Іваницька, Е. Радіна, А. Сорокіна, Є. Тихеева, Е. Удальцова, Б. Хачапурідзе).

Тож, з урахуванням особливостей розвитку дітей дошкільного віку з мовленнєвими вадами, **метою дослідження** є обґрунтування необхідності використання в системі корекційно-розвиткової роботи з ними дидактичних ігор та прийомів.

Сутність дослідження. Очевидним є той факт, що для нормального розвитку дитини-логопата дошкільного віку потрібне спеціально створене освітнє середовища, а саме: єдність корекційно-розвиткового і предметного простору. Освітні елементи такого середовища набувають корекційного змісту тільки за умов використання відповідних форм, методів, засобів та прийомів навчання.

Однією з найефективніших форм впливу дорослого на дитину в період дошкільного дитинства – є гра, яка за умов наявності дидактичної мети в ігрових завданнях стає навчальною.

Вже з 60-х рр. ХХ ст. почали розглядати дидактичні ігри як практичний метод навчання і як окрему групу, яка, на переконання низки дослідників, виходила за межі наочних, словесних і практичних методів, вбираючи в себе тільки окремі їх елементи та мала в своїй структурі

особливості, що притаманні були лише їй.

Про визначний вплив дидактичних ігор говорили багато різних науковців, серед яких О. Усова, яка вказувала на те, що дидактичні ігри, ігрові заняття і прийоми дають можливість педагогові піднести рівень сприймання дітьми навчального матеріалу, урізноманітнюють навчальну діяльність, внести до неї елементи цікавості [2].

Т. Поніманська визначала дидактичну гру як таку, що спрямована на формування у дитини потреби в знаннях, активного інтересу до того, що може стати їх новим джерелом, удосконалення пізнавальних умінь і навичок – сенсорних, інтелектуальних, мнемічних тощо [1, с. 355].

За умов використання дидактичної гри на індивідуальних та фронтальних заняттях з дітьми, що мають порушення мовлення, слід вести мову про два можливих варіанта розгортання подій. У першому випадку можна говорити про самостійну організацію ігрової діяльності, безпосередньо самою дитиною, що ґрунтується на автодидактизмі, а в іншому – мова йтиме про визнання провідної ролі вчителя-логопеда в побудові ігор-занять з використанням ігрових прийомів. В останньому випадку, зміст корекційно-розвиткової роботи з дітьми, що мають вади мовлення, обумовлює добір основних дидактичних та ігрових завдань. Наприклад: розвиток слухової уваги та пам'яті, фонематичного сприймання, артикуляційної та дрібної моторики, автоматизації та диференціації вимови звуків, розвиток зв'язного мовлення тощо. Розв'язання поставлених дидактичних завдань в грі провокує дітей-логопатів до активності, породження бажання і потреби досягти поставленої мети, яка сприймається ними як певне досягнення.

В свою чергу для логопеда основною метою гри є вдосконалення рівня розвитку в дошкільників знань, вмінь і навичок правильної вимови звуків, засвоєння ними певних граматичних форм тощо.

Таким чином, можна зробити **висновок** про те, що роль дидактичних ігор та прийомів в дошкільній логопедії не втрачає своєї актуальності й до сьогодні. Їх використання на занятті надає можливість, через включення дитини у провідний вид її діяльності, створити для неї не тільки психологічний комфорт, але й сприяти всебічному її розвитку, зокрема й мовленнєвому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2004. – 456 с.
2. Усова А. П. Роль игры в воспитании детей / А. П. Усова. – М. : Просвещение, 1981. – 176 с.